

TANKAR KRING OCH EFTER VALET 9 SEPT-22

Kära medlemmar, fria Gröna Kvinnor organiserar kvinnor att ta del i samhällets omdaning för en jämställd, ekologisk och socialt hållbar utveckling. Om några dagar kan föreningens förutsättningar för verksamhet drastiskt förändras. Som ordförande för föreningen vill jag passa på att ge information om dagens samhällsutveckling.

1, **Jämställdhet.** Det går bakåt i Sverige och i världen. När det gäller kvinnans rätt till sin kropp. I Sverige är det främst MP, V, C och S som driver på ändring av patriarkala normer och tydligare lagstiftning mot mäns våld mot kvinnor. Kommersialisering av kvinnojourer har endast MP och V tagit centralt avstånd ifrån. Alla partier vill värna svensk abortlagstiftning.

2. **Skogen.** Biologisk utarmning och klimatpåverkan hotar nästa 400 arter. Endast MP driver att försöksområde med plockhyggesbruk ska införas nu, i Östergötland. V och MP vill skydda skog och avsätter medel till skogsägare. MP och V vill reglera kalavverkning. C, KD, M och S vill lita på skogsägare och värna det privata ägandet.

3 **Jorden.** Här känner gröna kvinnor sej lite osäkra, så vi ställde ihop några frågor och har fått svar. Endast tre partier hade tid att svar, och vi beklagar att vi inte kom på att vi skulle fråga tidigare. Kerstin och jag tycker ändå att svaren från V, C och KD säger så mycket att vi vill delge dem. Det är Matilda Johansson partisekreterare från V, Michael Arthursson partisekreterare från C och Magnus Oscarsson, led i miljö- och jordbruksutskottet från KD som svarat. Frågorna i sin helhet finns sist i brevet.

Angående självförsörjning av baslivsmedel:

- C Ja, vill se en stärkt livsmedelsproduktion som bidrar till rikt djur- och växtliv, beredskap, klimatomställning och minskat importberoende.
- V har lagt förslag om 80 % självförsörjningsgrad i Sverige
- KD framhåller att det åtgår mer drivmedel vid ekologisk odling per kg gröda och per ha mark, då eko-odling kräver mer markbearbetning. Påtar även att i självförsörjandet ingår förpackningar och sanitetsprodukter för livsmedelsindustrin.

Finns ekonomiska incitament för genomförande?

- C har drivit igenom viktiga satsningar på jordbruket, b.la för att höja ersättning för betesmarker. Med vårens stigande priser på el, bränsle och konstgödsel har de drivit igenom stödinsatser att rädda svensk matproduktion och dess fördelar.
- V har lagt förslag inom jordbruksområdet, b.la stöd för nya odlingsmetoder och stärkt produktionsstöd för växtbaserade grödor. Samt ökat stöd för betesmarker med särskilda värden och insådd av nektar och pollenrika örter, där kemikalieprodukter inte tillåts. De vill främja en ökad konsumtion av växtbaserad föda och minskad köttkonsumtion. Anser att Sverige bör skapa en egen nationell jordbrukspolitik, skild från EU.
- KD ser behov av att få upp lönsamheten i jordbruket, t ex genom storleksrationalisering. Vill ge jordbrukaren chans till att anställa personal och få semester.

Angående djurhälsa och lokal uppfödning

- C vill förhindra att storskalig djurproduktion flyttar utomlands med större antibiotikaanvändning som följd. Djurhållningen kan använda grödor som ratas av människor, vilket minskar svinnet. Angående beteskravet vill C se ett modernt och flexibelt beteskrav som garanterar djuren en god välfärd, men som inte sätter onödiga byråkratiska käppar i hjulen för bonden.
- V ställer krav på att beteskravet bibehålls. Vistelse utomhus ger kor bättre hälsa och håller nere antibiotikaanvändningen. Till gagn för både människor och kor.
- KD vill att svenska bönder ska slippa beteskravet, för att ge samma konkurrensfördelar som de europeiska böndernas uppfödning. Stallarna ska dock ha en utformning som ger korna rörelsefrihet. Grödor som ratas av människor skulle kunna användas till t ex kor, vilket ger ett ökat utnyttjande av gröna växter.

Jordbruksmarkens vattenhantering

- C ser positivt på alla odlingsmetoder som kan få positiva följder på miljön, bla djupodling. Är positiva till biopremie och jordbruksavdrag enligt Helena Jonssons utredning om fossilberoende jordbruk.

- V har lagt ett förslag om stöd för jordars vattenhållande förmåga. SLUs förslag till åtgärd ryms inom V:s förslag på 100 milj kr årligen.
- KD vill att odling av baljväxter sker enligt efterfrågan. Dock bör de odlas i en växtföljd om 6 år på grund av växtsjukdomar. Kväveupptagningsförmågan är positivt och bör utnyttjas.

Hur arbetar Ditt parti för att säkra inhemsk basproduktion av livsmedel?

- C vill stärka de gröna näringarna genom sänkta kostnader och förenklingar. Vill främja en modernisering av livsmedelskedjan för ökad konkurrens gentemot andra länder, och står bakom livsmedelsstrategin för att livsmedelsproduktionen ska öka.
- V vill införa en konstgödselskatt och ge jordbruket stöd till att använda stallgödsel mer effektivt för att minska behovet av handelsgödsel. Östersjöcentrum har gjort en studie som visar att om växtnäring-utnyttjandet ökar kan näringsöverskotten i marken minskas. Har föreslagit en handlingsplan för att fasa ut skadliga bekämpningsmedel och öka produktion av biokol och biogas. Har föreslagit 50 milj årligen för en pilotstudie att naturbruksgymnasier ska producera beredskapslivsmedel på ett hållbart sätt baserat på de lokala biotoperna.
- KD har lagt ett lantbrukspolitiskt program under våren för att säkra inhemsk basproduktion.

Kerstin Slåneteg har sammanställt svaren, övriga partiets jordbrukspolitik finns i deras valmanifest eller partiprogram.

4. Social hållbarhet. Här går det också baklänges i Sverige, klyftan mellan fattig och rik har fortsatt öka i dramatisk takt. Kvinnor i Sverige tjänar i genomsnitt mindre än män trots högre utbildning, det obetalda arbetet utförs mest av kvinnor och värderas inte alls. Industripolitik styrs av män utifrån normer satta på 50-talet. Vi kan inte se att något parti tar detta riktigt på allvar. Dock kan konstateras att MP infört begreppet cirkulär ekonomi i regeringens budget och infört ett mått på välmående. Men fortsatt värderas BNP som tillväxtmål, oavsett vad som växer till. Två partier vill förändra, V och MP, på olika sätt, V talar med om förstatliganden och Svenska regler, MP talar mer om globalt och Europeiskt samarbete och styrande spelregler. S vill finansiera ökade försvarsutgifter med högre beskattning på de med högst

inkomster, andra partier som driver på i NATO frågan har inte talat om finansiering då 2% av budgeten ska gå till krigsindustri. Om Kärnkraft kommer att skattefinansieras liksom fossila bränslen görs i dag kan det komma att påverka offentligt finansierad vård, skola och omsorg av hög kvalitet för alla.

Efter valet kommer fria Gröna Kvinnor ta ny avstamp i vårt organisationsarbete, det kan komma att se olika ut i olika delar av landet. Nationellt jobbar vi med helheten för Lady Sapiens (se Vetenskapens värd på SVT) och alla hennes döttrar genom årtusendena.

Hälsar Ewa Larsson och Kerstin Slåneteg

Brevet med frågor till partiernas företrädare

Gröna Kvinnor organiserar kvinnor till aktivt deltagande i samhällsdebatten och i beslut. Just nu pågår en intern debatt om jordbrukets omställning. Dagens industrijordbruk baserat på storskalighet, kemiska tillsatser och tunga fossilslukande maskiner tycks blivit en börda för människa och jord.

Sårbarhet i importsystem har tydliggjorts under covid och nu under Rysslands anfallskrig.

Hoppfullt är att det finns forskare som vetenskapligt visar hur jordbrukets påverkan på klimat kan minska samtidigt som miljö, djur och natur gynnas. Det är 22 företrädare för ekologiska kretsloppsgårdar som i tidskriften Sustainability påtalar att Sverige kan blir självförsörjande på baslivsmedel.

- Finns det diskussion om sådan omställning i ditt parti?
- Finns i så fall förslag på ekonomiska incitament för genomförande?

Vi funderar också på dagens djurindustri som forskare inom EU säger inte är klimathållbar, värsta utsläppare sägs höns- och grisfarmer vara, men även kor som står inne och får kraftfoder.

- Är ditt parti med på att skala ner till hållbar lokal skötsel av djur och ställa krav på att kor släpps ut på grönbeta hela året utan kraftfoder?

Flerårig djupodling av baljväxter binder näring och vatten och förbättrar jordens mullhalt så den kan hålla vatten påvisar forskare på SLU.

- Stöder ditt parti en sådan omställning?

Varierad inhemsk växtodling minskar behov av kemikalier, gynnar biologisk mångfald och säkrar inhemsk matproduktion vid krig och extrem torka, påvisar forskare inom ekologiskt jordbruk.

- Hur arbetar ditt parti för att säkra hållbar inhemsk basproduktion av livsmedel?

Om ni har möjlighet av svara före valet är vi tacksamma, då vi kommer att publicera svaren till våra medlemmar.